

Romeinen 11:15

Wie wierp wie van zich weg?

Nu steeds meer Joden terugkeren naar hun thuis, denk ik aan Romeinen 11:15. Zou God bezig zijn Zijn volk tot Zich terug te trekken omdat Hij hen gaat bezoeken op eigen grond? Is Lucas 21:24 op zijn retour nu Jeruzalem niet langer zo door de heidenen wordt vertrapt als eerder? "Jeruzalem zal vertrapt worden door de heidenen totdat de tijden van de heidenen zijn vervuld", staat daar. Sinds 1948 en 1967, en eigenlijk al sinds de tijden van voor Theodor Herzl eind 19^e eeuw, keren de Joden terug naar hun Land.

In Romeinen 11:15 staat een hoopvolle boodschap over het herstel van Israël. Het moet de hoop van Paulus zijn geweest waardoor hij niet opgaf om erin te blijven geloven toen zij voortdurend met hem in de clinch lagen. Paulus wist dat zij op een dag hun Messias zouden erkennen.

Hij schrijft: "Want indien hun verwerping de verzoening van de wereld is, wat zal hun aanneming anders wezen dan leven uit de doden?"

Wie wierp wie van zich af?

Wat staat hier nu eigenlijk? Bedoelde Paulus met "hun verwerping" dat zij Yeshua van zich wegwierpen of dat God Israël van Zich afwierp, voor een bepaalde tijd: tot hun aanneming? Paulus gebruikte het Griekse ἀποβολή: "van je afwerpen", "wegwerpen" of "verlies". Wierpen de Joden God weg of wierp God Israël van Zich af, weg? Wie wierp wie van zich af? En daarna: Wie neemt wie aan?

Genitief in het Grieks

Misschien dat wij wat wijsheid kunnen halen uit de Griekse grammatica. Er staat: εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἢ πρόσλημις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

De punt-komma aan het einde van de zin is in het Grieks het vraagteken.

Je kunt ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν ("de afwerpen van hun") op 2 manieren lezen: Zij zijn zelf het onderwerp of het lijdend voorwerp. In de eerste is Israël het onderwerp en lees je dat Israël hun Messias van zich afwierp, in de tweede is Israël het lijdend voorwerp en God het onderwerp die Israël van Zich wegwerpt. In de grammatika is de 1^e een subjectieve genitief, in de 2^e een objectieve genitief (2^e naamval).

Er bestaan in het Grieks vele soorten genitief: subjectief, objectief, plenair, enz. De genitief komt in verschillende varianten. In dit geval gaat het om een werkwoordelijke genitief: het heeft te maken met een werkwoordelijk zelfstandig naamwoord.

Subjectieve genitief: Mattheus 24:27 is een voorbeeld van een subjectieve genitief: "zo zal het komen van de Zoon des Mensen zijn" (οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου·). De Zoon des Mensen is het onderwerp (subject).

Objectieve genitief: In Mattheus 12:31 is sprake van een objectieve genitief wanneer Jezus zegt: “maar de blasfemie van de Geest zal niet vergeven worden” (ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται.). Het gaat hier om de blasfemie *tegen* de Heilige Geest. De Geest is het lijdend voorwerp (ondergaat het). De Geest zal immers nooit aan blasfemie doen. Dit is een objectief genitief.

Plenaire genitief: Je hebt met een plenaire genitief te maken wanneer je beide hebt (subjectief en objectief) in een zin. De eerste leidt dan gewoonlijk tot de tweede.

Een voorbeeld is 2 Cor.5:14: “Want de liefde **van Christus** dringt ons” (ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς). De meeste Protestanten nemen deze genitief subjectief twerijl anderen het objectief beschouwen. Maar je kunt in dit geval beide nemen: De liefde die *van* Christus komt leidt tot de liefde die je *voor* Hem hebt en die bij elkaar “dringt” je. De subjectieve genitief leidt tot de objectieve genitief. Jezus’ liefde is de motivatie voor al het andere.

In het Engels kun je bijvoorbeeld zeggen: “I gave it all for the love of God”, waarmee je bedoelt dat je alles gaf uit liefde *voor* God (subjectieve genitief). Maar je kunt ook bedoelen dat je zó door de liefde *ván* God gegrepen bent dat je er alles voor opgaf. Dat is een objectieve genitief: Jij bent het object van Gods liefde geworden.

Een ander voorbeeld van een plenaire genitief is Openbaring 1:1: “De openbaring van Jezus Christus”, pent Johannes als eerste. (Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ). Wat bedoelde hij? De openbaring die *van* Jezus komt of de openbaring die *over* Hem gaat? In 22:16 vertelt Jezus aan Johannes dat *Zijn* engel aan hem de boodschap van het boek bracht, dus is er sprake van een subjectieve genitief in 1:1. Jezus is het onderwerp in de 1:1. Maar heel Openbaring gaat voornamelijk *over* Jezus, dus is een objectieve genitief in 1:1 ook toepasselijk. Bedoelde Johannes beide in 1:1? Omdat het om de titel gaat die de hele boodschap samenvat en aanstuurt, is het wellicht terecht om te stellen dat het in 1:1 om een plenaire genitief gaat.

Hun (van hun)?

In Romeinen 11:15 staat αὐτῶν (“(van) hun”) in de 2e naamval (meervoud): genitief dus. Er staat: εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου. “Want als hun wegwerping verzoening van de wereld (is)...”. Welke genitief is het meest aannemelijk en waarom? Wie wierp wie van zich af?

Beide kunnen.

Als wij het woord nemen als een subjectieve genitief, dan zou het betekenen dat Israël Yeshua afwees. Israël is het onderwerp (subject), God/Yeshua is het lijdend voorwerp, ondergaat het.

Als wij zeggen dat God Israël van Zich wegwierp, dan is Israël het lijdend voorwerp. Dan nemen wij het als een objectieve genitief.

Objectief: twee redenen

Maar er zijn 2 redenen om de laatste te nemen.

a. De zin gaat verder met "hun aanvaarding" (ἡ πρόσλημις), een woord dat nergens anders in het NT wordt gebruikt behalve hier: God haalt hen weer naar zich toe (πρός) nadat Hij hen van Zich afwierp (ἀπο). Later in 14:3 en 15:7 gebruikt Paulus een verwant woord dat beide keren gaat over dat Christus de gelovigen aanvaard heeft (προσλαμβάνω). Hij nam hen langszij, in huis, trok hen naar Zich toe. Dat is een sterke suggestie dat Paulus ook in 11:15 een aanloop neemt naar dat de aanvaarding door God van de Joden zal komen. Daarmee staat in contrast dat Hij hun nu eerst van Zich afwierp.

b. Een 2e reden is de agenda die Hij Zelf voert. Paulus' basis argument in Romeinen 9-11 is dat God verantwoordelijk is voor Israëls geestelijke koppigheid, en niet ontvankelijkheid. God heeft hen een geest van verdoving gegeven, dat zij niet zien, schrijft hij (11:8). Zij zijn afgehouden (11:17). "Het hangt niet af van of iemand wil of dat iemand loopt maar van God die Zich ontfermt" (9:16).

Nederigheid

De meeste theologen nemen 11:15 dan ook als een objectieve genitief, dat God Israël van Zich afwierp om eerst de natien in te gaan, de volkeren Yeshua aan te bieden en welkom te heten op de edele Joodse stam, thuis... en dat Hij aan het einde der tijden Zich weer over Israël ontfermt, het Joodse volk naar Zich toehaalt (Rom.11:25-27, Hand.15:14-17 e.a.).

"God ontfermt Zich over wie wil, Hij verhardt wie Hij wil", pent Paulus. "Het hangt dus niet af van of iemand wil, dan wel of iemand loopt, maar van God Die Zich ontfermt". (Rom.9:15)

Sapperloot. Dat lanceert ons regelrecht in nederigheid, wat Paulus ook schreef. Blijf op je knieën en leg je spierballen maar op het altaar want het is een wonder, genade, dat je erbij bent getrokken door God. Hij had je over kunnen slaan.

Mysterie

Het lanceert ons ook in het mysterie van God, hoe Hij te werk gaat, waardoor je hopelijk nog nederiger wordt. Niemand gaf Hem advies. Hij heeft ook niemand om advies gevraagd (Rom.11:36-38).

"Zij zijn wel gestruikeld, maar niet omdat zij vallen moesten. Hun misstap betekende de zaligheid van de volkeren" (Rom.11:11).

Hoop

Maar er is enorme hoop, en de tranen springen me er weer bij in de ogen. Het eindigt niet met het wegwerpen van Israël toen Hij het volk van Zich afwierp. Het eindigt met hun aanneming: ἡ πρόσλημις. Hij trekt hen weer naar Zich toe. Hij heeft hen nooit verstoten (11:1). Nog steeds zijn zij Zijn chasidiem, want Zijn roeping en verkiezing zijn onberouwelijk (11:29). Hij heeft hen voor een periode verblind en verhard zoals Hij dat met Farao en de Egyptenaren had gedaan (Ex.4:21, 14:4, 8, 17). Waarom? Zodat ook wij, uit de volkeren, zalig zouden worden, de heerlijkheid van God zouden leren. "God is er van meet af aan op bedacht geweest voor Zich een volk te verzamelen uit de volkeren, de heidenen, ... Daarna zal Ik de vervallen hut van David weer opbouwen", dat is Israël (Hand.15:14-17, Amos 9:11-15). Zien wij dat nu voor onze ogen gebeuren, het begin?

Jeremia

Het wegwerpen doet ook denken aan Jeremia. Zijn Hebreeuwse naam betekent “De Here werpt”. Wat wordt daarmee bedoeld? Werpt God Jeremia in een vijandige wereld met een boodschap van oordeel? Of werpt God Israël van Zich af in een ballingschap naar het Noorden onder de Babyloniers? Of beide?

Slot

Ten laatste, vlak voor de opstanding van de rechtvaardigen (ζωὴ ἐκ νεκρῶν, leven uit de doden), zal Hij hen tot Zich trekken. Wanneer Gods Geest onder hen gaat bewegen zullen zij massaal hun Messias erkennen en verwelkomen (11:25-27). Wat een feest zal dat zijn! Bij de Qotel, Klaagmuur, zal het gonzen van menigten wanneer Gods Geest hun ogen opent voor hun Messias. Zacharia zag dat ál hun stammen zullen zien naar Hem die zij doorboord hebben, en bitter om Hem zullen schreien als om een eerstgeborene (Zach.12:10-13). Johannes zag dat het in de tijd van de Wederkomst zal zijn (Opb.1:7).

Ezechiël 39:29 zegt: "En nooit zal ik meer mijn aangezicht voor hen verbergen; dewijl ik mijn geest op het huis Israel heb uitgestort."

Ten tweede malen, sapperloot.

Daarom kijken wij vandaag naar hun terugkeer, en daarom hebben ook wij hoop: De Messias komt, de opstanding van de rechtvaardigen is misschien wel héél dichtbij.

Shabat shalom chevareim.